

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele v državnem zboru zastopane.

Kos XXXI. — Izdan in razposlan dne 26. septembra 1877.

83.

Razglas trgovinskega ministerstva od 22. avgusta 1877,

o premeni nekih določil v dopustnih pismih c. kr. priv. moravske mejne železnice od 6. decembra 1869 (drž. zak. od l. 1870 št. 11) in od 11. septembra 1871 (Drž. zak. št. 115).

S premembo člena 8 dopustnega pisma od 6. decembra 1869 (Drž. zak. od l. 1870 št. 11), po tem §^a 8 v dopustnem pismu od 11. septembra 1871 (Drž. zak. št. 115) za c. kr. priv. moravsko mejno železnico naj na podlogi postave od 15. julija 1877 (Drž. zak. št. 64), o maksimalnih tarifah za vožnjo ljudi po železnicah, in po najvišji pooblastitvi namesto dotičnih določil o vožnji ljudi stopijo naslednja pravila:

1. Maksimalna tarifa za vožnjo ljudi ustanavlja se, namreč:

	na osebo in kilometer
za I. razred	4·8 krajcarjev,
„ II. „	3·6 „
„ III. „	2·4 „

avstr. veljave v srebru.

2. Pri brzovlakih smejo se te tarife povišati za 20 odstotkov, če nimajo samo vóz I. razreda, in če srednja brzina teh vlakov (s pomudo na postajah vred) po tistih kosih, kjer ni klancev po 15 pro mille in večjih, najmanj 37 kilometrov, a po mestih s klanci po 15 pro mille in še več, najmanj 24 kilometrov na 1 uro znese.

3. Pri meševitih vlakih je zgornje tarife znižati za 20 odstotkov. Iznimki, dopuščeni samo za take železnocestne kose, kodar se vozijo sami meševiti vlaki, potrebujejo izrečnega odobrenja c. kr. trgovinskega ministerstva.

4. Ako bi se pokazala potreba še večje ponižbe ter bi v tem slučaju družba ne mogla primernih olakšic dovoliti v III. razredu vóz, dolžna bode ona, po

(Slovensch.)

naročilu c. kr. trgovinskega ministerstva vvesti na kosu, ki jej ga to ministerstvo naznači, IV. razred (voz za stoječe), s tarifo od 1·5 krajcarja avstr. veljave v srebru na osebo in kilometer.

5. Na eni in isti progi, če gre vožnja v isto mer ter so uveti v vsem enaki, ne smejo vsi troški skup za bližnjo postajo biti večji nego za oddaljenejšo.

6. Dokler družba zahteva državne garantije, smejo se darovni vozni listki, ki ne veljajo samo za eno posamezno vožnjo, izdajati le, če c. kr. trgovinsko ministerstvo to dovoli. Ti darovni listki morajo sluti na določeno ime ali na določeno službeno kategorijo.

7. C. kr. trgovinskemu ministerstvu se pridržuje, da zaslišavši družbo ustanoví tarife za prevožnjo robe, vozil in živih živali, ki se vozijo z ljudmi vred, in vsa druga pritična določila pri vožnji ljudi.

Za vsak cel vozni listič postavlja se po 25 kilogramov in za vsak polovičen tak listič po 12 kilogramov proste teže.

8. Računu voznine in pristojbin za reči, ki se vozijo z ljudmi vred, sme se za železnocestne kosove s klanci po 15 pro mille in več poldruga dolžina dotičnih močnih klancev in padcev v podlogo jemati.

To določilo velja tudi za vožnjo blaga.

9. Družba mora vse nove tarife, ki se tičejo vožnje ljudi, in vsako odpravo ali premembo že veljavnih tarif najmanj 14 dní, predno dotične tarifne naredbe veljati začno, po ukazilih c. kr. trgovinskega ministerstva javno razglasiti.

10. Zgornje ustanovitve se ne dotikajo določil za odpravljanje vojaških oseb.

Chlumecky s. r.

84.

Ukaz ministerstva za trgovino od 30. avgusta 1877,

po katerem se s premembo ukaza od 4. februarja 1871 (Drž. zak. št. 8), vелеva črteže postaj in mostov polagati pred državno vojno ministerstvo.

Z delovito premembo ukaza trgovinskega ministerstva od 4. februarja 1871 (Drž. zak. št. 8) o sestavljanji in predlaganji projektov, ki se tičejo železnic, in o dotičnih uradnih djanjih, ukazuje se, da bode poleg črtežev, katere je, kadar se železnica dodela, po §. 16 v misel vzetega ukaza treba podati na c. kr. državno vojno ministerstvo, v prihodnje tudi črteže postaj z včrtanimi kolejamí v merilu od 1 : 1000 najmanj, in splošne predočbe mostov, imajočih razpetino (razmak) po 50 metrov ali še večjo, v merilu od 1 : 200 najmanj polagati pred c. kr. državno vojno ministerstvo.

Chlumecky s. r.

85.**Razglas finančnega ministerstva od 1. septembra 1877,**

da se je c. kr. napovedni urad v Piano di Fugazza z istoimenim kr. italijanskim napovednim uradom na italijanskem ozemlju zložil (zedinil).

C. kr. napovedni urad, ki je bil v Piano di Fugazza na tirolski meji proti Italiji postavljen (Drž. zak. od l. 1872 št. 150), zložil se je z istoimenim kr. italijanskim napovednim uradom na italijanskih tleh ter bode, kakor doslej, imel oblasti male colnije II. razreda.

Pretis s. r.

86.**Ukaz ministerstev za deželno bran, poljedelstvo in notranje reči od 3. septembra 1877,**

s katerim se neko v ministerskem ukazu od 1. avgusta 1873 (Drž. zak. št. 135) stoječe zvršitveno določilo k postavi o stavljenji kônj od 16. aprila 1873 (Drž. zak. št. 77) predrugačuje.

Četrty odstavek z ministerskim ukazom od 1. avgusta 1873 (Drž. zak. št. 135) v zvršbo §§^{fov} 7, 8 in 10 postave o stavljenji kônj od 16. aprila 1873 (Drž. zak. št. 77) danih določil izpreminja se takó le:

„Brž ko se stava kônj zaukaže, naroči politično okrajno oblastvo vsem podstoječim občinam (izločenim grajščinam), naj ustanovljeni dan ob določeni uri na napovedano odbirališče postavijo vse tiste konje in tovarne živali:

1. ki so se o poslednji razredbi (klasifikaciji) našli, da so dobri za vojno službo ali da samo za zdaj niso dobri,

2. ki so v starosti stavodolžni (s tistimi vred, ki so 1. januarja stavnega leta četrto leto starosti prestopili) in, — ne spadajoč med konje (tovarne živali) v §. 8 postave od 16. aprila 1873 (Drž. zak. št. 77) pod *a*), *b*), *c*), *d*) in *e*) naštete in stave oproščene, — niso bili še nikdar razrejeni (klasificirani) ali vsaj ne v tisti občini, za katero se stava vrši“.

Lasser s. r.

Horst s. r.

Mannsfeld s. r.

87.

Razglas finančnega ministerstva od 15. septembra 1877,
da se c. kr. mala colnija I. razreda Cukmantelska v Pruskem Ziegenhalsu (mestu) opušča, mala colnija I. razreda v Niklasdorfu ustanavlja in Cukmantelski prigledni urad spreminja v malo colnijo I. razreda.

Dne 30. septembra 1877 prestane Cukmantelska c. kr. mala colnija I. razreda v Pruskem Ziegenhalsu (mestu) in ob enem se ustanovi v Niklasdorfu c. kr. mala colnija I. razreda.

O isti dobi preobrne se tudi c. kr. prigledni urad v Cukmantlu v malo colnijo I. razreda.

Pretis s. r.

88.

Razglas trgovskega ministerstva od 17. septembra 1877,
s katerim se na znanje dajó dodatna določila k meroizkusnemu redu in tarifi meroizkusvenih pristojbin od 19. decembra 1872 (Drž. zak. št. 171).

V zvršbo postave od 23. julija 1871 (Drž. zak. od l. 1872 št. 16) dajó se vsem na znanje naslednji, od c. kr. prvomerske komisije izdani dodatki k meroizkusnemu redu in tarifi meroizkusvenih pristojbin od 19. decembra 1872 (Drž. zak. št. 1871).

Chlumecky s. r.

Peti dodatek k meroizkusnemu redu

od 19. decembra 1872.

K §. 2.

O kovinskih metrovnikih za krojno blago.

Kovinski metrovniki (meterske palice iz kovine) za krojno blago lahko se na obeh koncéh do debeline, ki ne sme biti manjša od dveh milimetrov, zaostrijo z ravnimi ploskvami, na katere je moči udariti štampelj.

K §§. 5 do 9 in 11.

Da se pripuščajo lesene mere za tekočino, držeče po 50 L.

Lesene tekočinske mere, držeče po 50 L., pripuščajo se k preskusu in štampiljanju, če so narejene po naslednjih dveh načinih:

- a) mere krožnega preseka, narejene takó, kakor je v razpisu od 25. julija 1876 (Drž. zak. št. 164 — Ukaznika za meroizkusstvo št. 11) zapovedano za lesene tekočinske mere po 100 L.

Imevajo naj te le obmere, izražene v milimetrih:

Gornji premer	381 ^{mm}
Dolnji „	343 „
Navpična globokost od gornjega kraja do dna	572 „

Za napravo teh mer veljajo isti propisi, kakor za lesene tekočinske mere po 100 L. s tem razločkom, da morajo doge najmanj po 17 milimetrov debele biti;

- b) mere v podobi brent s podolgosto-okroglim presekom, ki se — idoč od zgoraj doli — izmanjšuje. Aritmetičen sredek iz največjega in najmanjega presekovnega obmera na gornjem kraji ne sme prestopati 400 milimetrov in manji izmed nju ne sme biti manjši od 0·4 večjega. Te mere so obite s 5 železnimi ali lesenimi obroči, katerih dva služita tudi v pritrdbo naramnic. Tudi pri teh merah se smejo, a ne morajo doge z obroči znetati, in pa dna z železnimi šinami opraviti, kakor biva to pri merah pod a) naštetih.

Na obojovrstne mere te naj se vžiga oznamenilo: 50 L.

Višina, do katere stopi lice tekočine, kadar se v mero vlije 50 L., treba je zaznamovati najmanj z dvema markama, ki se deneta ena ravno proti drugi (klinasta zoba ali skobi).

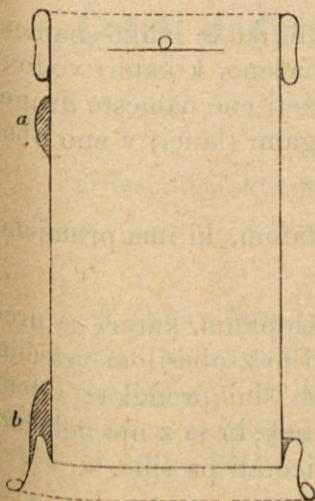
Mere se smejo razdeliti na dele po 10 litrov, ter je vsakemu delu primerno stanje tekočine zaznamovati z dvema diametralno nasprotnima znamkama.

Takisto se sme tudi tekočinska mera po 100 L., dopuščena z gori omenjenim razpisom od 25. julija 1876, razdeliti na delove po 20 L.

Lesenim meram za tekočine se štampelj vžiga, namreč na vnanjo steno in na vnanjo ploskev dna, a sme se jim dati štampelj samo tedaj, če tako cela mera, kakor tudi posamezni nje podrazdelki ne odstopajo od dolžne vsebine čez 0·2 L. bodi na več ali na manj.

K §§. 8, 11, 15 in 17.

0 narejanji posodnih (otlih) mer iz bele pločevine.



Posodne mere (cimenti) za tekočine in suho blago iz bele pločevine (belega pleha) od 2 L. nizdol smejo se narejati tudi takó, kakor se vidi iz podobe tu na kraji stoječe, ki predočuje prerez navpičen na ravnino roča ali držaja. Dno je stiskano iz enega kosa, na vnanjem robu na zunaj ali znotraj zavihano in na njegov krogoviti žlebek je vdjan in vlotan stranski ostenek. Gornji kraj je okoli zasukan in takó je narejen v podkrepo obroč širokosti v §. 8 propisane. Cinovi kaplji za štampelj naj stojita pri cimentih takó narejenih pri a) in b), s kapljo pri b) naj se tudi zveza med dnom in ostenkem zatrdi. Meroizkusni štampelj je naudariti na doljnjo kapljo b), a letnico na gornjo a).

K §§. 14, 15 in 17.

0 meri za ogljije po 1 H.

Določila v §§. 14, 15 in 17 stoječa o meri za ogljije po 1 H. preklicujejo se, ter pridejo na mesto njih v razpisu od 9. avgusta 1877 (Drž. zak. št. 80) razglašeni propisi, kolikor se tičejo valjastih posodnih mer za ogljije itd.

K §. 26.

0 pripušcanji raznoramnih vag z nepremeljivo primero vodovih ram.

Raznoramene vage (tehtnice, tegulje) z nepremeljivo primero vodovih ram, katerih največja nosilnost pa ne sme biti pod 20 kilogrami, pripuščajo se tedaj k preskusu in štempeljanju, kadar ustrezajo naslednjim določilom:

1. Primera vodovih ram ali med utežjo in bremenom sme biti samo 1 : 10 ali pa 1 : 100 in se mora na gredeljnici (prečki) poočititi na mestu, ki v oči bije. Pri centezimalnih vagah je dopuščeno, primero 1 : 100 med utežjo in bremenom porazdeliti na dva voda, ki spadata eden k drugemu.

2. Kar se tiče trdnosti gredeljnice, kakosti in lege vrtilnih osí in lege jezička, morajo te vage zadovoljevati tistim zahtevom, kakor enakoramenice (§. 27 meroizkusnega reda).

3. Dolgost jezička mora biti vsaj dvakrat tolika, kolikoršna je dolgost krajše gredeljnične rame ter mora, če je ta rama krajša od 50 milimetrov, znesti vsaj 100 milimetrov in ne manj.

Jeziček mora biti tako napravljen, da je moči gotovo opazovati enakotežno stanje vage; torej mora širina jezička širini škarij enaka biti, ako v ta namen ne služi kaka druga naredba (n. pr. osti jezička nasprotna s škarjami zvezana ost ali znamka).

Tudi se dopušča, da bode jeziček zgoraj nad osjo na konci daljše vodove rame, navpično na njej; pri takšni napravi mora se obesilo za skledice navzgor podaljšati ter opraviti z znamko, katera sovpada (vjemlje se) s koncem jezička, kadar vaga stoji v enakotežji.

4. Obe skledici sta različne teže ter se narejata takó, da se lahko snameta ali pa ne snameta; v prvem slučaju mora biti dovoljno označeno, k kateri vodovi rami vsaka skledica spada takó, da ní moči zmotiti se ter vzeti ene namesto druge. Skledica za breme ali obtežilo lahko se nadomešča z verigami (lanci) v eno obesilo zvezanimi, na katerih kljukaste konce se breme obeša.

5. Raznoramene vage smejo se opraviti tudi s tehtalom, ki ima premično utež in lestvico, v izravnovanje manjših razločkov teže.

Premična utež sme se ali nepremeljivo zvezati z oklopkom, kateri se premikuje po gredeljnici ali z njo vsposedni (vštricni) šini, in to z obesilom vrtečim se okoli osi, ali se pa lahko na ravnost na gredeljnici ali šini premika; v tem poslednjem slučaju mora premična utež imeti pero ali pa vijak, ki je z njo neločno zvezan, in nje težišče mora pasti precej v sredino gredeljnice ali pa šine.

Lestvica mora se začenjati z ničlo ter težna vrednost, primerna poslednji delilni zarezi ali črti, ne sme prestopati $\frac{1}{10}$ največje dopuščene obtežbe (nosilnosti) dotične vage. Razstoj med dvema delilnima črtami, ki sledita ena za drugo, ne sme biti manjši od 3 milimetrov, in težna vrednost takega dopuščenega najmanjega dela lestvice sme znesti k večjemu $\frac{1}{2000}$ največje dopuščene obtežbe. Dopušča se v izravnovanje manjših razločkov teže pridati vagi drugo manjšo premično utež.

Prepovedano je pridajati posebnih omaljenih uteži v primeri 1 : 10, oziroma 1 : 100, ki bi se daljši vodovi rami na konec obešale; v ta namen je uporabljati po propisih preskušene trgovinske uteži, ki se devajo na utežno skledico, visečo na konci daljše vodove rame.

6. Gledé občutljivosti raznoramnih vag s nepremeljivo primero ram zahteva se, da pri največji dopuščeni obtežbi utežna doklada od $\frac{1}{2000}$ tistega bremena, kateremu se doklada pridodá, napravi razločen omah vage.

Vaga naj se šteje da je dovolj pravična, ako se pri največji dopuščeni obtežbi povrne v stan enakotežja z enostransko doklado, ki ní večja od $\frac{1}{2000}$ tiste obtežbe, kateri se je bila doklada pridodala.

7. Raznoramene vage se vštempljavajo takó kakor enoramene, a naprave s premično utežjo, če katero imajo, takó kakor pri vagah s kembeljnom (na šteder).

K §. 26.

Da se pripušča neka zveza mostovnice in stajalnice.

Pripušča se k preskusu in štemplju zveza decimalne mostovne vage z zgornjeskledično takó, da je gredeljnica zgornjeskledične vage ob enem glavna gredeljnica mostovne in da je z vkupno utežno skledico moči vagati takó v slučajih, kjer je primera uteži k bremenu 1 : 10, kakor tudi v slučajih, kjer sta utež in breme enako veliki, brž kakor vsaka izmed zedinjenih naprav sama za se ustreza vsem zahtevom dotičnih propisov meroizkusnega reda.

Na Dunaji, dne 5. septembra 1877.

C. kr. prvomerska komisija:

Herr s. r.

Četrty dodatek k tarifi meroizkusvenih pristojbin

od 19. decembra 1872.

K II. Mere za tekočine.

Pri lesenih tekočinskih merah, držečih po 50 litrov, znese pristojbina:

	A. za preskus in štempljanje	B. za preskus brez štempljanja
1. Za mere brez podrazdelbe	— gld. 60 kr.	— gld. 30 kr.
.. " " s podrazdelbo	1 " — "	— " 50 "

Pristojbini pod 2 ustanovljeni podvržene so tudi tekočinske mere po 100 L., pripuščene z razpisom od 25. julija 1876 (Drž. zak. št. 104), če imajo podrazdelbo od 20 do 20 litrov.

K VI. Vage.

Zveza mostovnic in stajalnic.

Za preskus in štempljanje, kakor tudi za preskus brez štempljanja zedinjene mostovnice in stajalnice naj se računí vsota pristojbin, za vsako izmed obeh zedinjenih vrst ustanovljenih [pod VI, a) in f)] v tarifi meroizkusvenih pristojbin od 19. decembra 1872.

h) Raznoramene decimalne in centizimalne vage.

Za preskus in štempljanje, kakor tudi za preskus brez štempljanja pri raznoramenih decimalnih in centezimalnih vagah z gredeljnico naj se zaračunajajo iste pristojbine, kakor za enakoramene vage namenjene za trgovino (VI, lit. a tarife od 19. decembra 1872).

Za preskus in štempljanje premične uteži in lestvice, dopuščene pri raznoramenih vagah, naj se postavlja v račun po 25 kr. priklada.

Ako se najde, da je vaga pravična, lestvica pa nepravična, naj se poleg pristojbine, ki gre za preskus brez štempljanja, zaračunja se po 25 kr. priklada.

Na Dunaji, dne 5. septembra 1877.

C. kr. prvomerska komisija:

Herr s. r.